

DRUŠTVO SLOVENSКИH KNJIŽEVNIH PREVAJALCEV (Komisija za nagrade v sestavi Jana Unuk, Barbara Šega Čeh, dr. Andrej E. Skubic, dr. Marko Marinčič in Branko Madžarevič, predsednik komisije)

podeljuje

Sovretovo nagrado 2011

Nadi Grošelj

**za prevod Plavtovega *Kljukca*, Ovidijevega *Rimskega koledarja*
in Wildovih *Izbranih del***

Rimski komediograf Plavt je bil od nekdanj vir velikih prevajalskih zadreg. Njegov gledališki svet je nenavadna mešanica rimskega in grškega, ljudskega in urbanega, bohotne muzikalčnosti in drastičnega realizma, melodramatičnih arij in slengovske govorice. Nada Grošelj je v prevodu *Kljukca* (Pseudolus) ta nasprotja domiselno poustvarila. Dialoge v tradicionalnem blankverzu je dopolnila z raznolikimi verzniimi tvorbami, ki Plavtovih metričnih shem ne posnemajo dobesedno, temveč nakazujejo njihov ritem s subtilno mešanico latinskih in slovenskih oblik in tonaliteta. Slovenjenja drame, ki je rimska adaptacija grškega izvirnika, se je prevajalka lotila z načrtno nedoslednim podajanjem kulturnih kontekstov: antične realije včasih drzno podomačuje, včasih ohranja. Predvsem pa bo vsak jezikovno občutljiv bralec znal ceniti otročje neposredno igro z besedami, ki daje vtis plavtovski spontanosti, a je plod visoke jezikovne kulture.

S prevodom Ovidijevega *Rimskega koledarja* (Fasti) je prevajalka slovenskemu bralcu mojstrsko približala eno temeljnih del antične literature, didaktično pesnitev, nekakšno rimsko 'pratiko', ki je prava etnološka in religiološka zakladnica starorimskih običajev ob svečanih praznovanjih – preplet mitov in zgodovinskih legend, ajioloških utrinkov, filozofskih dognanj, ugibanj o astronomiji, hkrati pa dokaz nekdanje tesne povezanosti človeka z naravo in njune soodvisnosti. Kljub zahtevni tematiki širokega terminološkega diapazona, ki je od prevajalke terjala precej več kot izbrušeno znanje latinščine, nam je Nada Grošelj z občudovanja vredno zgodovinsko akribijo, s pretehtano iznajdljivim iskanjem besedišča, lahko in spretno uglasenega v elegični distih, omogočila tisti nalezljivi užitek, ki briše mejo med izvirnikom in vrhunskim prevodom.

Svojo jezikovno večstranskost Nada Grošelj dokazuje tudi s prevodom *Izbranih del*, poezije in proze Oscarja Wilda. Tudi za prevod iz angleščine je značilna izredna pozornost na podrobnosti. Wildova findesieclovska klasično rimana poezija je prevedena z asonancami, kar je utemeljena prevajalska odločitev, ki omogoči prevajalki toliko manevrskega prostora, da ne le ohranja vse pomenske podrobnosti Wildove poezije, temveč tudi njegove bogate zvočne učinke – od ritmike prek notranjih rim do aliteracij. Rezultat je prevod, ki bralcu omogoča odličen vpogled v poetiko tega angloirskega esteta; obenem pa prevajalka v prevodu Wildovih duhovitih, provokativnih aforizmov pokaže tudi smisel za natančno prevajanje ostrega, neposrednega lapidarnega izraza.